



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv  
Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de  
Lvgdvni, 1659**

II. De septem luxuriei speciebus.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41066**

136 *Moralis Theologia Tract. I. Leges,*  
thalia peccata; sed venialia, nisi ad misericordiam delectatio  
venerea; practice tamen vitandi sunt sub mortali, ob pericu-  
lum adducendi delectationem concubitus, vel veneream. Et  
quidem antiqui Doctores tactus ob solam delectationem  
sensibilem non vocant libidinosos: hi enim sunt qui sunt  
propter delectationem peccati mortalitatis in materia luxu-  
riae: vnde huiusmodi tactus potius delectabiles secundum  
sensus tactus, quam libidinosos appellantur. Hinc colligo  
omnem tactum libidinosum inter solutos mortale peccatum  
esse.

8. *Quid de tactibus in pudendis?* Ob solam delectationem  
sensibilem practice sunt mortalia, pro ratione periculi;  
& ideo vitandi protinus. Quid enim conferat speculatiuè esse  
licitos, si illiciuntur in præhenduntur in præxi?

9. *Possunt ne aliqui tactus à feminis, seu viro permitti?* Cùm  
quis aut quæ credit honesto amore alterum moueri, permit-  
ti possunt; in dubio autem attendendum cuius generis sint,  
an ex iis, qui palam sunt, & pudici reputantur, an ex aliis  
qui tenebras querunt, & impudici.

10. *Quid de tactibus ob solum cuius sita em?* Si sunt in par-  
tibus honestis, veniale culpam non excedunt; in impudi-  
cis propriis, probabile, non esse mortalia; in alienis autem  
principiè si alter sit securus, speculatiuè loquendo veniales  
possunt esse: practice tamen sub mortali vitandi ob pericu-  
lum.

---

## C A P V T I I.

### *De septem Luxuriæ speciebus.*

§. I. 11. *Quoniam Luxuriæ species? Septem, Fornicatio simplex,*  
*Simplx* *Adulterium, Incestus, Stuprum, Raptus, Sacrile-  
fornica- gium & vitium contra naturam, species quidem morales*  
*tio.* *dixerim, non physicas.*

12. *Quidam est simplex fornicatio?* Concubitus naturalis  
soluti cum soluta. *In quoniam huius deformitas posita est?* In  
eo, quod ex ea non possit sequi commoda institutio, & pro-  
motio prolixis ad perfectum statum.

13. *Num mortale semper?* Ita plane, nullo enim in casu  
est licita ex iure naturali.

14. *An concubitus cum infidelis sacrilegium sit?* Minime,  
sed fornicatio grauior in eadem specie.

15. *Quid*

15. Quid de concubitu cum alterius sponsa de futuro? Non excedit simplicem fornicationem; quia fœmina nondum illius viri est.

16. Coitus verò presbyteri, clericis in sacris constituti, aut Religiosis cum soluta sacrilegum ne est? Ita planè; ex uno etenim complice actus specificatur.

17. Quidnam simplici fornicationi addit concubinatus? Nihil nisi aut consuetudinem fornicationis cum illa, vel retentionem eius in domo tanquam vxoris.

18. Quidnam stuprum? Concubitus viri cum fœmina virgine, quo eius corrumptur integritas, maximè si per vim fiat. Num soluta sit speciale peccatum à simplici fornicatione? Si ipsa sponte consentiat, non est peccatum speciale speculatori loquendo; at quoad mortalem estimationem est, vnde etiam est stuprum, quando consentit existens sub cura parentum.

19. An vir virginitatem amittens speciale peccatum committat? Negatiū respondeo: autem tamen amittitur per quamcunque voluntariam pollutionem. Num in virgine virgini atque circumstantia sit explicanda? Quando violatur virginalis integritas, exponenda: secus si tantum per voluntariam pollutionem etiam procuratam aureola amittatur.

20. An ad stuprum requiratur fœminam sub cura parentum adesse? Minime; quia moraliter loquendo, ~~habet~~ fœmina sui corporis dominium.

21. Quidnam adulterium? Luxuriæ peccatum est, quo fides coniugalis violatur, & fit ad thorum alienum accessus; vnde dupliciter est contra castitatem, & quia fit accessus ad non suam, & quia ad coniunctam alteri per matrimonium.

22. Num peccatum hoc habeat malitiam adulterij, etiam si vir consentiat in sua uxoris concubitum? Ita planè; quia ipsum offenditur Sacramentum.

23. Sufficit ne matrimonium esset ratum? Sufficit; quia licet non fuerit consummatum, iam illa fœmina illius viest.

24. Num exprimendum delictum coniugati cum conjugata? Exprimi debet; quia duplē malitiam illi committunt.

25. Poteſt ne adulterio debitorum ab uxore? Potest amissiōne, citra actionem.

§.2.  
Stuprum

§.3.  
Adulterium.

26. Exprimendus ne est coniugij status etiam in peccati  
contra naturam? Exprimendus quidem ob iniuriam thor.

§. 4. 27. Quid incestus? Luxuriæ peccatum cum consanguine,  
Incestus. nea, vel affine intra gradus prohibitos, grauius peccatum  
adulterio.

28. Gradus consanguinitatis differunt ne specie à gradibus  
affinitatis? Si comparentur gradus cuiusque inter se, proba-  
bilius est distingui, saltem quoad prohibitos iure naturæ  
qui verò humano iure tantum prohibentur, non videntur spe-  
cie differre. Inter affines autem primus gradus specie dif-  
fert, non in reliquis.

29. Intra quem gradum est copula cum consanguinea spon-  
sa? Incestus est intra primum gradum: ut etiam cum con-  
sanguinea vxoris, usque ad quartum, etiamsi matrimonium  
tantum ratum sit.

30. Num inter tutorem & pupillam incestus, vel inter Con-  
fessarium & pénitentem? Minimè, nisi metaphoricè. An in  
peccatis contra naturam incestus malitia? Ita planè.

§. 5. 31. Quid est raptus? Peccatum luxuriæ, quo persona ali-  
Raptus. qua abducitur cum violentia ad turpem actum cum ea exer-  
cendum.

32. Num sponsa de futuro raptus sit? Non est raptus si  
abducatur illa ad consummandum cum ea matrimonium  
prius ratum: at si ad turpem tactum exercendum, ra-  
ptus erit.

33. Quotiam raptoris poena? Dux præcipue: Una, vt ri-  
ptor alienæ sponsæ publica pénitentia multetur: altera, vt  
sine spe coniugij maneat.

§. 6. 34. Sacilegium sexta species luxurie quidnam? Peccatum  
Sacile- luxuriæ, quo persona Deo sacra, vel locus per actum vene-  
gium. reum fecundatur. Quot modis potest sacilegium huiusmodi con-  
tingere? Quatuor. Primò, si persona sacra consentiat, vel  
delectetur deliberatè de venereo. Secundò si persona non  
sacra in actum venereum cum persona sacra consentiat. Ter-  
tiò, si virtus sacra sit. Quartò, si venereus actus fiat in  
loco sacro illicite, vel licite in coniugatis absque necel-  
litate.

35. Habens votum solenne, & simplex, satisfacit ne, si unum  
in confessione exprimat? Ita planè, sicut & Religiosus in sa-  
cra; qui unum specie sacilegium committunt.

36. Persona sacra cum sacra quotuplex sacilegium? Du-  
plex planè. Commititur ne sacilegium per desiderium libidi-  
nosum, vel turpem tactum in loco sacro? Minimè.

27. Quidnam

37. Quidnam autem loci sacri nomine intelligitur? Locus quicunque publicus Episcopi auctoritate consecratus. Dormitoria non sacer locus, nec sacrifitia, nisi celebretur in ea.

38. Possunt ne cum sacrilegio alia luxurie species copulari? Ita plane, nempè Incestus, Stuprum, Adulterium, &c.

39. Quidnam est peccatum contra naturam, quod speciei se- §. 7.  
prima locum obtinet? Actus omnis, ex quo humana generatio Contra  
sequi non potest; grauissimum quidem inter peccata luxurie natu-  
ram. [

40. Quotnam species huius criminis? Quatuor. Mollities, Innaturalis concubandi modus, Sodomia, Bestialitas. Scio probabile esse omnes esse vnius speciei, sed in has distingui probabilius assero.

41. Quid est mollities? Qua queritur voluntaria pollutio extra concubitum, causa venereæ delectationis.

42. Eaqua in somnis accedit, est ne peccatum? Secundum se mi nimè, ex causa antecedenti esse potest, si sit ex tali decu-  
bitu apposita ex intentione ad hunc finem, vel deliberatè quis in eam consentiat, de eaque delectetur, ob delectationem ve-  
nereum inde secutam.

43. Quid de ea, qua in vigilia contingit? Si ex causis natu-  
ralibus exoriatur, ut complexione, visione, ex contactu necel-  
lariorum rerum venearum, equitatione, & similibus, &c sit præter intentionem, nullum est peccatum, modò non sit probabile periculum deliberati consensus in illam; quare operam dare causæ, ex qua præuideatur secutura pollutio, si quis possit, & teneatur eam auferre, peccatum erit: si habeat autem ius ad causam, ut ad hauriendum merum, &c. non tenetur auferre. Porro possunt cum mollitie alia peccata interuenire cogitan-  
do in alias luxurie species.

44. Quidnam est innaturalis concubandi modus? Per quem vir seruato sexu, & debito vase concubit cum fœmina mo-  
do indebito, ita ut impediri possit generatio per effusionem seminis extra vas. Multis modis id praestari potest, omnes ta-  
men valent exerceri absque peccato mortali, si absit pericu-  
lum impediendi generationem: imò à peccato veniali mo-  
dis hic potest liberari, si propter ægritudinem, aut aliam ra-  
tionem vir aliter non potest accedere.

45. De Sodomia quid dicendum? Duplex est, quædam im-  
perfectior, qua seruato debito sexu, non seruatur debitum vas; graue peccatum, sed ob quod pœnae non incurruuntur, Ciuli, vel Canonico iure constituta. Altera perfecta, qua ex affectu

140 *Moralis Theologiae Tract. I. Leges,*  
affectu ad debitum sexum vir decumbit cum viro; quare  
propriè Sodomia constituitur ex affectu ad personam inde-  
biti sexus: ad incurendas autem poenas exigitur consum-  
matio venerei actus in vase indebito. Hinc colligo con-  
iunctionem fœminæ cum fœmina esse quidem Sodomiam  
perfectam ex affectu ad personam indebiti sexus; propter  
eam minimè poenas incurri debere; quia non adest, nec ad-  
esse potest consummatio venerei actus indebito vase. Verum  
non ultra progredi huius affectus malitiam reor, ac si vir ac-  
cederet ad puerum facie ad faciem tanquam ad fœmi-  
nam, &c.

46. *Quid bestialitas?* Quia cum re animata sentiente con-  
cubitur non eiusdem speciei cum homine.

47. *Quid de commixtione cum dæmoni?* Etiam est irreligiositas quædam & superstitione: & licet semper sit eiusdem  
speciei, ex affectu rāmen ad virum, vel ad fœminam, in cuius  
forma Dæmon appetet, esse potest etiam fornicatio, vel So-  
domia.

48. *Ordinem horum delictorum gravitatis expende.* Minimè  
grauis est mollities; tum innaturalis concubandi modus  
intra vas, ita ut generatio possit impediri, tertio concubitus  
cum fœmina extra debitum vas; quartò Sodomia, quinto  
bestialitas. Hinc nonum præceptum etiam expositum habes.

### CAPUT III.

#### *Praxis circa sextum mandatum ex Societatis Iesu Doctoribus.*

§. I. 49. **R**ogo, an concubitus hic hominis soluti cum muliere  
*De sim- soluta possit fieri sine peccato mortali?* Peccatum qui-  
plicifor- dem est, sed dari posse de eo inuincibilem ignorantiam Tan-  
nicatio- neros 1.2. d.2. quest.9. dub.1. affirmat; quia naturalis com-  
ne. mixtio est.

Tann. 50. Num fœminam pati vim, si repugnet conitu, clamori-  
bus, mortaliter delinquat? Afferit Tanner. q.1. dub.3. n. 56. non  
esse peccatum. Addo meritorium actum huiusmodi animi  
contra voluptatem, & brachiorum contra vim renitentiam.

51. Potest ne fœmina ob timorem mortis vim pati in iudi-  
citionem, suspendendo consensum? Aliquis ex externis afferit;  
quia merè passiuè se habens, & nolens consentire, non tene-  
tur mori, aut infamiam pati. At tamen cum Salas 1.2. tom. 1.  
tract. 3.